

ΕΤΗΣΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ & ΔΕΙΠΝΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
ΣΤΟ PETERSON INSTITUTE FOR INTERNATIONAL ECONOMICS
24 ΜΑΙΟΥ, 2016

Σε ευχαριστώ πολύ Adam, για την ευγενική αυτή εισαγωγή.

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Απόψε συνεχίζεται μία παράδοση που βρίσκεται πλέον στο 16^ο έτος της. Αναφέρομαι φυσικά στην ετήσια *Διάλεξη & Δείπνο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος*. Από την πρώτη κιόλας διάλεξη το 2001, στόχος του Peterson Institute, καθώς και του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, ήταν να προσελκύσουμε διακεκριμένους εμπειρογνώμονες από τον τομέα της διεθνούς οικονομίας προκειμένου να μοιραστούν τη μοναδική τους προοπτική στα κρίσιμα ζητήματα της εποχής μας. Η μακροχρόνια ελπίδα και ευχή μας για τον συγκεκριμένο θεσμό είναι η σταθερή προώθηση μίας ουσιαστικής και εις βάθος ανταλλαγής απόψεων σχετικά με θέματα που θα έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις για την εγχώρια και τη διεθνή πολιτική, και όχι μόνο σε σχέση με εκείνα τα θέματα που κυριαρχούν προσωρινά στον εκάστοτε κύκλο ειδήσεων. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι η σημερινή διάλεξη από τον αξιότιμο κεντρικό ομιλητή μας, τον αναπληρωτή διευθύνοντα σύμβουλο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, David Lipton, θα πετύχει ακριβώς αυτό, συνεχίζοντας έτσι μία μακρά παράδοση εξαιρετικών ομιλητών.

Το Peterson Institute έχει επιλέξει το ζήτημα της παγκοσμιοποίησης ως το επίκεντρο για τη φετινή διάλεξη. Ενώ το ζήτημα είναι φυσικά θεμελιώδες όσον αφορά τη διεθνή οικονομία και τις σημερινές διεθνείς υποθέσεις, σχετίζεται επίσης άμεσα με το έργο που κάνουμε στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και με τα ερωτήματα που θέτουμε καθημερινά στον εαυτό μας ως ένας διεθνής φιланθρωπικός οργανισμός που προσπαθεί να λειτουργεί ηθικά και αποτελεσματικά σε ένα όλο και πιο περίπλοκο παγκόσμιο περιβάλλον.

Η σημερινή διάλεξη θέτει το εξής ερώτημα: *Μπορεί ακόμα η παγκοσμιοποίηση να είναι αποτελεσματική;* (Can Globalization Still Deliver?) Προκειμένου να προσεγγίσουμε αυτό το δύσκολο και περίπλοκο ζήτημα, οφείλουμε πρώτα να κάνουμε ένα βήμα πίσω και να αναρωτηθούμε ποιος είναι ο αποδέκτης της παγκοσμιοποίησης και τι είναι αυτό που έχει να προσφέρει, και στη συνέχεια να αξιολογήσουμε το βαθμό στον οποίο αυτό συμβαίνει. Πριν από περίπου δύο χρόνια, το Ίδρυμα ήταν στην ευχάριστη θέση να υποστηρίξει ένα project του Peterson Institute, το οποίο επιχείρησε να αντιμετωπίσει το πρώτο αυτό ερώτημα με διάφορους τρόπους, εξετάζοντας μία σειρά από θέματα και ζητήματα τα οποία σχετίζονται με τις ηθικές πτυχές της παγκοσμιοποίησης. Τα διάφορα αυτά ζητήματα –που περιλάμβαναν τη διεθνή κίνηση κεφαλαίων, αγαθών, υπηρεσιών και, όλο και περισσότερο, ανθρώπων– ήταν τόσο κατάλληλα για ανάλυση και συζήτηση, που το project οδήγησε τον Αντιπρόεδρο Εκδόσεων και Επικοινωνίας του Ινστιτούτου, Steven Weisman, στην έκδοση ενός ολόκληρου βιβλίου με τίτλο *«The Great Tradeoff: Confronting*

Moral Conflicts in the Era of Globalization» (Ο Μεγάλος Συμβιβασμός: Αντιμετωπίζοντας τις Ηθικές Προκλήσεις στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης).

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η συζήτηση αυτή δεν έχει μόνο ακαδημαϊκό χαρακτήρα, ούτε και περιορίζεται σε μία μικρή κοινότητα. Πράγματι, θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι η παγκοσμιοποίηση έχει υπάρξει ένα από τα πλέον καθοριστικά ζητήματα του τρέχοντος κύκλου των προεδρικών εκλογών. Η εκτεταμένη και πνευματώδης συζήτηση που έχει γίνει κατά τη διάρκεια των προκριματικών εκλογών σε ολόκληρη τη χώρα, τόσο για τις θέσεις εργασίας όσο και για τις εμπορικές συμφωνίες, είναι ουσιαστικά μία διαρκής συζήτηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της παγκοσμιοποίησης και την ικανότητά της να προσφέρει και να επιφέρει αποτελέσματα στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Επιπλέον, η συζήτηση αυτή γίνεται και σε ένα πιο διεθνές πλαίσιο—είτε αφορά το βαθμό στον οποίο οι διεθνείς κυβερνήσεις είναι υποχρεωμένες να βοηθούν τους άλλους οικονομικά, είτε το ποιος είναι υπεύθυνος για την αντιμετώπιση της τρέχουσας διεθνούς προσφυγικής κρίσης—έναν τομέα στον οποίο το Ίδρυμά μας έχει προσφέρει και συνεχίζει να παρέχει σημαντική στήριξη στις διεθνείς και τις τοπικές φιλανθρωπικές οργανώσεις που εργάζονται ασταμάτητα επί του εδάφους στην Ελλάδα, το σημείο εισόδου για δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες—είτε αφορά το ζήτημα του πώς οφείλεται να αντιμετωπιστεί η εισοδηματική ανισότητα, η οποία αποτελεί πλέον καθοριστικό πρόβλημα της εποχής μας, τόσο στον ανεπτυγμένο, όσο και στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να αναφερθώ και στο *Πέμπτο Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για την Κοινωνική Δράση του ΙΣΝ*, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη, στις 21 και τις 22 Ιουνίου. Φέτος, το Συνέδριο εστιάζει στη Μεσόγειο. Ο τίτλος του Συνεδρίου είναι *Η Μεσόγειος σε Κρίση: Αναζητώντας Παγκόσμιες Λύσεις σε Κρίσιμα Περιφερειακά και Τοπικά Ζητήματα* (The Mediterranean in Crisis: Seeking Global Solutions to Critical Regional and Local Issues), και η προσφυγική κρίση θα αποτελέσει κεντρικό θέμα στις συζητήσεις του συνεδρίου. Συζητώντας αυτά τα ζητήματα, και πολλά άλλα, υπάρχει ένας διαρκής πειρασμός για τον καθένα μας, να επιλέξει ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα αλλά, όπως όλοι γνωρίζουμε, δεν προσφέρεται δωρεάν γεύμα! Θα μπορούσε κανείς να καταλήξει να υποστηρίξει ορισμένες πτυχές της παγκοσμιοποίησης και να εναντιώνεται σε άλλες, όπως για παράδειγμα να στηρίζει το ελεύθερο εμπόριο και τη διακίνηση κεφαλαίων, αλλά παράλληλα να είναι υπέρ των αυστηρών περιορισμών στην κυκλοφορία των προσώπων και της εργασίας.

Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να καλωσορίσω θερμά τον Πρόεδρο του ΔΣ του Ινστιτούτου, Peter Peterson, του οποίου η υποστήριξη και το όραμα για το ίδρυμα αυτό, έχουν συμβάλει σε τεράστιο βαθμό στο να καθιερωθεί ως μία από τις σημαντικότερες και πιο επιτυχημένες δεξαμενές σκέψης στην Ουάσιγκτον. Χωρίς αμφιβολία, η διακεκριμένη καριέρα του Προέδρου Peterson μιλά από μόνη της, και η συντριπτική πλειοψηφία του αποψινού κοινού τη γνωρίζει λεπτομερώς. Ωστόσο, θα ήθελα να επισημάνω ορισμένες πτυχές της υπηρεσίας που έχει προσφέρει στη χώρα του, καθώς και κάποια από τα αξιόλογα επαγγελματικά επιτεύγματα και τις συνεισφορές του στη μελέτη της διεθνούς οικονομίας. Ο Πρόεδρος Peterson υπηρέτησε ως Υπουργός Εμπορίου των ΗΠΑ στην κυβέρνηση Νίξον και αργότερα ως πρόεδρος της Federal Reserve Bank της Νέας Υόρκης.

Ιδιωτικά, υπηρέτησε ως πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Lehman Brothers και στη συνέχεια ήταν ένας εκ των ιδρυτών του Blackstone Group. Το πάθος του και η συνεχής του ενασχόληση με τα ζητήματα δημοσιονομικής ευθύνης και τις σοβαρές συνέπειες του όλο και αυξανόμενου δημόσιου χρέους, είναι γνωστά σε όλους μας. Ο Pete έχει αφιερώσει τη ζωή του στην προώθηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις κρίσιμες συνέπειες του μακροπρόθεσμου χρέους για τις μελλοντικές γενιές και στη στήριξη της ανάγκης για αλλαγή στην πολιτική, για την αντιμετώπισή του. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε σε αυτό το σημείο τη δωρεά του Peter G. Peterson Foundation το 2010, ύψους \$2,45 εκατομμυρίων στο Teachers College του Columbia University, με στόχο την καθιέρωση ενός σχολικού προγράμματος σπουδών σχετικά με τη δημοσιονομική ευθύνη, το οποίο θα προσφέρεται σε κάθε δημόσιο γυμνάσιο στη χώρα. Ακόμη σημαντικότερα όσον αφορά τον σκοπό για τον οποίο έχουμε μαζευτεί εδώ απόψε, θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας στο ίδιο το Ινστιτούτο. Όπως πολλοί από εσάς ενδεχομένως γνωρίζετε, αυτό το φθινόπωρο το Ινστιτούτο θα γιορτάσει την 35^η επέτειό του, και τη 10^η υπό το σημερινό του όνομα, «The Peterson Institute for International Economics». Η δέσμευση του Ινστιτούτου στην αριστεία, και η υπεροχή του μεταξύ των ομότιμων ιδρυμάτων του, δεν θα πρέπει να μας εκπλήσσουν, καθώς είναι ενδεικτικές της αποδεδειγμένης δέσμευσης και της ισχυρής ηγεσίας του Προέδρου Peterson. Ας τον καλωσορίσουμε λοιπόν όλοι μαζί με ένα θερμό χειροκρότημα.

Ανδρέας Δρακόπουλος
Πρόεδρος
Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος